

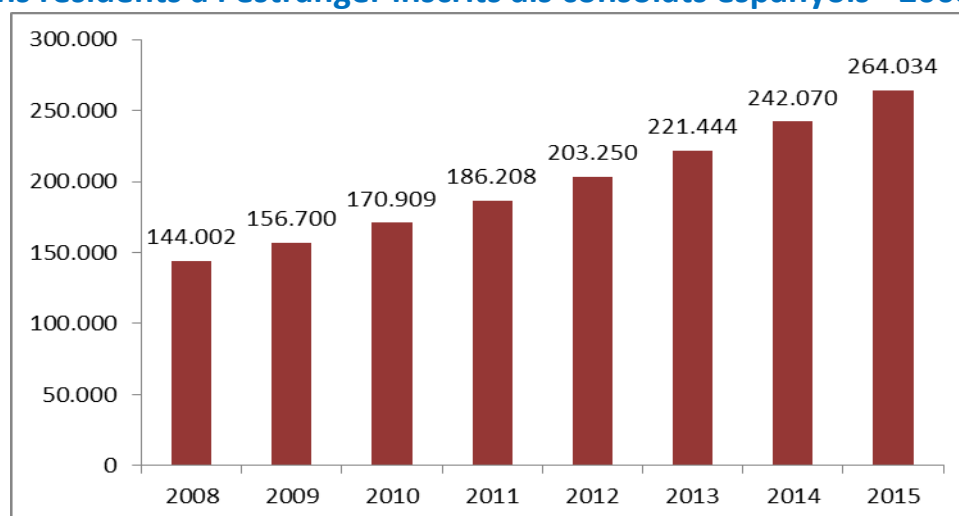
La població catalana resident a l'exterior, enregistrada als consolats, augmenta un 9,1% en un any i arriba a 264.034 persones a 1er de gener de 2016 de les quals 203.702 amb dret de vot

El passat 17 de març, l'INE (Instituto Nacional de Estadística), ha publicat les dades del '**Padrón de Españoles Residentes en el Extranjero**' (PERE) tancades a dia 1er de gener de 2016. Aquestes dades de l'INE s'elaboren sobre la base dels registres consulars i inclouen la població inscrita per votar [els que formen part del CERA (Cens Electoral de Residentes Absents)] i els menors de 18 anys.

Segons les dades de l'INE, **un total de 264.034 catalans estan inscrits als consolats espanyols d'arreu del món** (un augment de 21.964 en un any, el més alt de la història migratòria recent) mentre que la xifra d'espanyols inscrits s'eleva a **2.305.030** (un augment de 121.987 residents exteriors en un any, un augment del 5,6%). Aquestes xifres no inclouen les persones que han adoptat la nacionalitat del país d'acollida (de les quals no es difonen dades oficials) ni les segones o terceres generacions catalanes que han adoptat, normalment, la nacionalitat del país d'acollida.

Això representa **un augment de 120.032 catalans residents a l'exterior entre 2008 i 2015** quan s'inicia el moviment migratori degut a la crisi i es consoliden moltes situacions familiars que passen d'emigració temporal a emigració de llarga durada.

Catalans residents a l'estranger inscrits als consolats espanyols - 2008 a 2015

Font: PERE (Padrón des Españoles Residentes en el Extranjero) - INE.

L'augment de 21.964 persones en un any (el +9,1%), entre 2014 i 2015, que suposa el més fort augment anual en tota la sèrie històrica, no pot explicar-se només per millores tècniques de la inscripció o per les adquisicions de nacionalitat espanyola, i confirma les estimacions de la Federació Internacional d'Entitats Catalanes (FIEC) respecte de l'augment constant i persistent de l'emigració catalana cap a l'estranger des del començament de l'actual crisi econòmica.

La població del conjunt de l'Estat inscrita als consolats augmenta en 121.987 persones (+5,6%) i apunta una lleugera reducció en els percentatges d'augment respecte de l'any anterior. En tots els casos, afortunadament estem encara molt lluny de les xifres d'emigració del període 1940/1960.

L'augment de residents catalans a l'exterior (+9,1%) és de tres punts i mig superior a la mitjana estatal (+5,6%).

Dins les comunitats autònomes espanyoles, **Catalunya se situa com la quarta en número de residents a l'exterior** per darrera de Galicia (503.840), Madrid (344.547) i Andalusia (264.385) i per davant de Castella i Lleó (166.167), Canàries (163.018), País Valencià (119.737) i Euskadi (84.300).

Distribució per sexes i per lloc de naixement

D'aquests 264.034 catalans inscrits al PERE, els únics pels que una anàlisi de dades estadístiques resulta possible, 132.181 (50,1%) són homes i 131.853 (49,9%) són dones.

Per edats: 54.487 (el 20,6%) són menors de 16 anys, 169.070 (64,0%) tenen entre 16 i 64 anys i 40.477 (15,3%) tenen més de 64 anys.

El grup dels menors de 16 anys ha passat del 16,0% de 2009 al 20,6% a 2015 el que sembla indicar que l'instal·lació fora de Catalunya afecta, cada cop més, famílies senceres.

El 33,3% dels espanyols residents a l'estranger han nascut a Espanya, el 59,5% en el seu actual país de residència i el 6,9% a d'altres països.

Xifres totals de residents fora de Catalunya

A aquests 264.034 catalans enregistrats oficialment cal afegir també els que **no estan inscrits als consolats** (que representen segons dades disponibles per alguns països europeus una mitjana del 15% sobre inscrits). **Això elevaria el total estimat de catalans residents a l'exterior a unes 313.000 persones.** No hi ha xifres precises per a estimar les persones que han adoptat la nacionalitat del seu país d'acollida ni tampoc quantes persones formen les segones i terceres generacions que tenen la nacionalitat del país de residència i que són, a molts països, les que conserven vives i actives moltes de les entitats catalanes de l'exterior. Si, a més a més, es tenen **també en compte els catalans residents a d'altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol** que mantenen un vincle amb la comunitat d'origen (pels que una estimació només potser aproximada partint, això sí, de la dada oficial de l'INE de **408.194 nascuts a Catalunya i residents a la resta d'Espanya a 1er de gener de 2014**), tot això elevaria la xifra estimada i aproximada de

catalans residents a l'exterior a un mínim d'unes **718.000 persones (313.000 a l'exterior i uns 405.000 a la resta de l'Estat).**

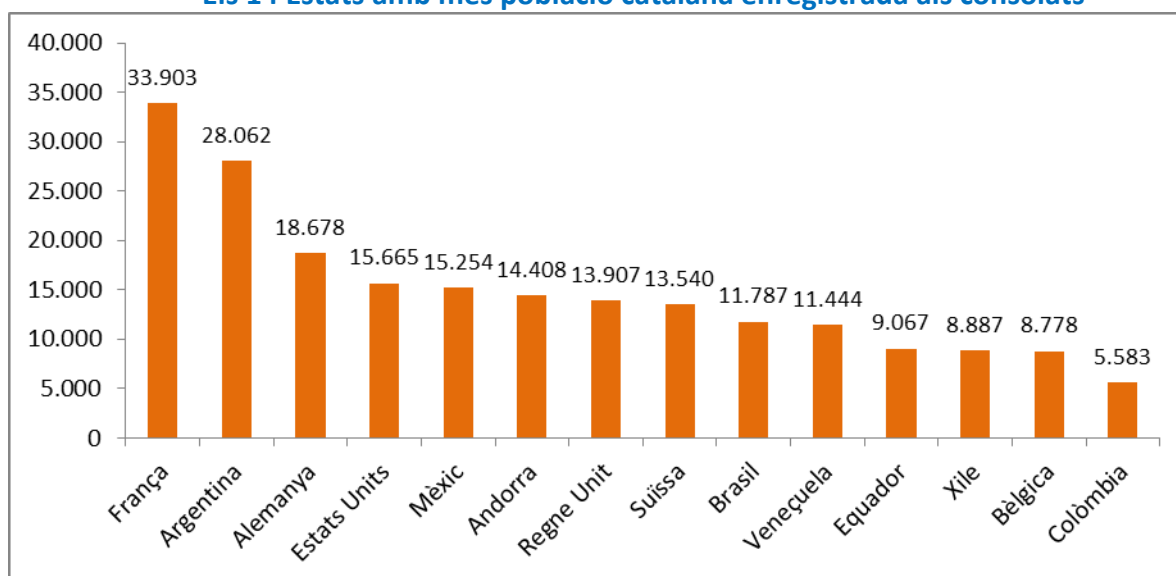
Distribució per continents i països

La majoria dels catalans enregistrats als consolats es troben **al continent americà (un total de 131.912)** repartits a Argentina (28.062), Mèxic (15.254), Estats Units (15.665), Brasil (11.787), Veneçuela (11.444), Equador (9.067), Xile (8.887), Colòmbia (5.583), Perú (4.765), Uruguai (3.614), República Dominicana (2.985), Bolívia (2.647), Cuba (2.530), Canadà (2.188), Costa Rica (1.926), Panamà (1.426), Guatemala (1.236) i Paraguai (1.193). Hi ha presència catalana a tots els països americans sense excepció. No hi ha augments forts, però si lents i persistents, en el nombre de residents catalans, a l'excepció d'Equador, Bolívia o dels Estats Units, si bé molts joves llatinoamericans de segona generació nascuts a Catalunya i amb doble nacionalitat, retornen al país dels seus pares i no s'inscriuen als consolats espanyols al tenir la doble nacionalitat.

A Europa la xifra d'inscrits (120.088) és probablement molt inferior a la real, atès que el lliure moviment de persones a l'espai de la Unió Europea fa que moltes persones no arribin a inscriure's mai als consolats espanyols. Els països amb més inscrits són: França (33.903), Alemanya (18.678), Andorra (14.408), Regne Unit (13.907), Suïssa (13.540), Bèlgica (8.778), Itàlia (4.815), Països Baixos (3.991), Suècia (1.313), Irlanda (1.051), Portugal (834), Àustria (846), Dinamarca (834), Noruega (769) i Luxemburg (595). També hi ha presència catalana a tots els països europeus sense excepció. Hi destaquen els forts creixements absoluts a 2015 al Regne Unit, Alemanya i Bèlgica mentre que l'augment percentual és molt significatiu a Dinamarca, Suècia i Luxemburg.

A més, un total de 6.424 catalans estan inscrits a consolats d'**Àsia** (dels quals 1.121 a Xina, 685 a Filipines, 710 a Emirats Àrabs Units i 411 al Japó), 3.057 d'**Àfrica** (dels quals 992 al Marroc i 292 a Sudàfrica) i 2.633 d'**Oceania** (dels quals 2.400 a Austràlia i 230 a Nova Zelanda).

Els 14 Estats amb més població catalana enregistrada als consolats

Font: PERE (Padrón des Espanyoles Residentes en el Extranjero) - INE.

Les dificultats per a tenir bones estadístiques sobre la població exterior

El **'Padrón de Españoles Residentes en el Extranjero' (PERE)** és un registre administratiu on consten les persones que tenen la nacionalitat espanyola, sigui o no aquesta la seva única nacionalitat, viuen habitualment a l'estranger i el seu municipi d'inscripció és a Catalunya. Aquestes persones, registrades a les oficines consulars, només es consideren veïnes del municipi català a efectes electorals: en cap cas formen part de la població oficial del municipi. El PERE es constitueix sobre la base de les dades del Registre de Matrícula de cada Oficina Consular o Secció Consular de les Missions Diplomàtiques espanyoles que trameten al Instituto Nacional de Estadística (INE) la informació per l'elaboració i manteniment d'un fitxer central d'espanyols residents a l'estranger.

Malauradament **la inscripció consular no és obligatòria a Espanya** i, encara més en un context de forta precarietat laboral per part de moltes persones que emigren, són molts els que no fan la inscripció consular. Només la fan molts mesos (o anys) després de la seva emigració, un cop han estabilitzat la seva situació, i alguns no l'arriben a fer mai. Les dificultats per a exercir el dret de vot a l'exterior amb el pervers i antidemocràtic sistema del 'voto rogado' tampoc són cap incitació a la inscripció consular. Malgrat que, sense cap dubte, **el PERE sots-avalua el nombre total de residents catalans o espanyols a l'estranger (sobre tot a Europa)** és, a falta d'altra font, el millor instrument estadístic a la nostra disposició.

Els residents catalans a l'exterior i el dret de vot

El PERE inclou tots els residents catalans o espanyols a l'exterior de totes les edats. **Els majors de 18 anys inscrits al PERE passen a formar part automàticament del CERA (Cens Electoral de Residents Absents).**

La Oficina del Censo Electoral ha publicat les dades del Cens Electoral de Residents Absents (CERA) **a 1er de febrer de 2016 i el nombre d'inscrits catalans, majors de 18 anys i amb dret de vot, se situa en 203.702.** Això representa un augment de 17.755 electors entre febrer de 2015 i febrer de 2016, i un augment de 7.100 electors respecte dels 196.602 electors que van tenir dret de vot a les eleccions al Parlament de Catalunya del 27 de setembre de 2015.

Aquests increments són el producte de l'emigració continuada que coneix el nostre país. Aquestes xifres no tenen en compte el fet que molts catalans i espanyols residents a l'exterior no s'inscriuen als consolats espanyols, particularment a Europa, i la xifra real de potencials votants exteriors és probablement molt superior a la xifra oficial.

EL CERA és el cens que permet als catalans de l'exterior poder votar en els diversos processos electorals en que tenen dret a fer-ho (eleccions generals, eleccions al Parlament de Catalunya, eleccions al Parlament Europeu i referèndums convocats per l'Estat). Les condicions de vot, tal i com va quedar de manifest en les darreres eleccions al Parlament de Catalunya i a les del Congrés i Senat, són desastroses atesa la baixa qualitat democràtica de la LOREG (Llei orgànica de règim electoral general) amb el pervers sistema del 'voto rogado' que va fer que únicament el 7,5% dels electors exteriors catalans podessin votar en les eleccions al Parlament de Catalunya del 27-S.

Tot i aquestes dificultats, és important que tots els catalans de l'exterior que vulguin votar en els diversos processos electorals previstos per 2016 i 2017 es donin d'alta, quan abans millor, en el Registre de Matrícula Consular en el seu consolat o Ambaixada per tal de ser donats d'alta al CERA i poder votar en aquests futurs, i decisius, processos electorals.

El passat 2014 el Govern català va crear el '**Registre de Catalans i Catalanes Residents a l'Estranger**' la inscripció en el qual va ser un fracàs d'inscripció atesa l'absència de campanya institucional per a fer-lo conèixer. El registre podria ser una eina útil per un millor coneixement estadístic dels catalans de l'exterior si bé no podrà, en cap cas, substituir al PERE. Al mateix temps, podria tenir utilitat en el marc del que pugui disposar una Llei de Consultes No Referendàries (si algun dia es pot posar en marxa) per a facilitar la participació electoral dels catalans de l'exterior en processos participatius.

El Pla de Ciutadania i Migracions 2016 del Govern català inclou, per primera vegada, l'emigració des de Catalunya

La Direcció General d'Immigració de la Generalitat de Catalunya ha endegat el Pla de Ciutadania i Migracions 2016 que inclou, per primera vegada, la dimensió emigratòria de la sortida dels catalans cap a l'exterior com un dels eixos del Pla. Entre altres coses el nou Pla hauria de reforçar la col·laboració entre les entitats i institucions a Catalunya que presten assessorament als candidats a l'emigració i les entitats catalanes de l'exterior que present els primers serveis d'acollida.

En aquest marc, el Departament d'Ocupació i Empresa va posar en marxa a 2015 el **portal MONCAT** dedicat a l'orientació pels candidats a l'emigració en col·laboració amb les comunitats catalanes de l'exterior.

Per tal de contribuir a orientar als qui volen marxar de Catalunya la FIEC va preparar, en el marc de les accions del Pla, la publicació "**Emigrar des de Catalunya. En què haig de pensar? Quines són les coses que cal que tingui en compte?**" com a una eina d'ajuda als candidats a l'emigració.

Des de la FIEC continuarem fent l'esforç de mantenir les comunitats catalanes de l'exterior i l'opinió pública catalana informades, sobre la base de les dades oficials publicades per l'INE, sobre la realitat demogràfica i migratòria dels catalans a l'exterior. Pensem que el nivell d'atenció que rep aquesta situació objectiva de descapitalització intel·lectual i laboral que pateix Catalunya per part del Govern de Catalunya i per part de la majoria de forces polítiques, sindicals i socials és encara insuficient.

Veure la publicació 'Emigrar des de Catalunya. En què haig de pensar? Quines són les coses que cal que tingui en compte?'

<http://www.fiecweb.cat/index.php/noticies/16-destacats/37-emigrar-des-de-catalunya>

Portal MONCAT del Departament d'Ocupació i Empresa del Govern català

<http://moncat.gencat.cat/es>

Secretaria de la Federació Internacional d'Entitats Catalanes

www.fiecweb.cat

fiec@fiecweb.cat

Facebook: <http://www.facebook.com/#!/pages/Federaci%C3%B3InternacionaldEntitats-Catalanes-FIEC/320516139060?fref=ts>

Twitter: @FIEC1

Telèfon: +34-934123294